Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2024-2029

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ

P10_TA(2025)0157

Εκθέσεις της Επιτροπής, του 2023 και του 2024, για τη Βόρεια Μακεδονία

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 9ης Ιουλίου 2025 σχετικά με τις εκθέσεις της Επιτροπής, του 2023 και του 2024, για τη Βόρεια Μακεδονία (2025/2021(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη τη συμφωνία σταθεροποίησης και σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας, αφετέρου[1],

– έχοντας υπόψη την αίτηση προσχώρησης της Βόρειας Μακεδονίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, την οποία υπέβαλε στις 22 Μαρτίου 2004,

– έχοντας υπόψη την απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2005, για χορήγηση στη Βόρεια Μακεδονία καθεστώτος υποψήφιας χώρας για ένταξη στην ΕΕ,

– έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 19ης-20ής Ιουνίου 2003, καθώς και το παράρτημα αυτών με τίτλο «Θεματολόγιο της Θεσσαλονίκης για τα Δυτικά Βαλκάνια: πορεία προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση»,

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1529 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Σεπτεμβρίου 2021, για τη θέσπιση του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ ΙΙΙ)[2],

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1449 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για τη θέσπιση της διευκόλυνσης μεταρρυθμίσεων και ανάπτυξης για τα Δυτικά Βαλκάνια[3],

---

1 ΕΕ L 84 της 20.3.2004, σ. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2004/239(2)/oj.
2 ΕΕ L 330 της 20.9.2021, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.
3 ΕΕ L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 5ης Φεβρουαρίου 2020, με τίτλο «Ενίσχυση της διαδικασίας προσχώρησης – Μια αξιόπιστη προοπτική της ΕΕ για τα Δυτικά Βαλκάνια» (COM(2020)0057),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 8ης Νοεμβρίου 2023, με τίτλο «Ανακοίνωση του 2023 σχετικά με την πολιτική διεύρυνσης της ΕΕ» (COM(2023)0690), η οποία συνοδεύτηκε από το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο North Macedonia 2023 Report (Έκθεση του 2023 για τη Βόρεια Μακεδονία) (SWD(2023)0693),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 8ης Νοεμβρίου 2023, με τίτλο «Νέο σχέδιο ανάπτυξης για τα Δυτικά Βαλκάνια» (COM(2023)0691),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 20ής Μαρτίου 2024, σχετικά με τις μεταρρυθμίσεις και τις επανεξετάσεις των πολιτικών πριν από τη διεύρυνση (COM(2024)0146),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 24ης Ιουλίου 2024, με τίτλο «Έκθεση του 2024 για το κράτος δικαίου» (COM(2024)0800), η οποία συνοδεύεται από το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο 2024 «Rule of Law Report – Country Chapter on the rule of law situation in North Macedonia» (Έκθεση του 2024 για το κράτος δικαίου – Κεφάλαιο για την κατάσταση του κράτους δικαίου στη Βόρεια Μακεδονία) (SWD(2024)0830),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 30ής Οκτωβρίου 2024, με τίτλο «Ανακοίνωση του 2024 σχετικά με την πολιτική διεύρυνσης της ΕΕ» (COM(2024)0690), η οποία συνοδεύτηκε από το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο «North Macedonia 2024 Report» (Έκθεση του 2024 για τη Βόρεια Μακεδονία) (SWD(2024)0693),

– έχοντας υπόψη το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων της Βόρειας Μακεδονίας, όπως εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 23 Οκτωβρίου 2024, στο πλαίσιο της διευκόλυνσης μεταρρυθμίσεων και ανάπτυξης,

– έχοντας υπόψη τις δηλώσεις των συνόδων κορυφής ΕΕ-Δυτικών Βαλκανίων της 13ης Δεκεμβρίου 2023 και της 18ης Δεκεμβρίου 2024, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις Βρυξέλλες, καθώς και τις δηλώσεις των συνόδων κορυφής ΕΕ-Δυτικών Βαλκανίων που πραγματοποιήθηκαν στη Σόφια, στο Ζάγκρεμπ και στο Brdo pri Kranju το 2018, το 2020 και το 2021 αντίστοιχα, καθώς και τη δήλωση σχετικά με την κοινή περιφερειακή αγορά και τη δήλωση σχετικά με το πράσινο θεματολόγιο για τα Δυτικά Βαλκάνια, που συμφωνήθηκαν στις 10

Νοεμβρίου 2020 στη σύνοδο κορυφής της Σόφιας στο πλαίσιο της διαδικασίας του Βερολίνου,

– έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2022, σχετικά με τη διεύρυνση – Βόρεια Μακεδονία και Αλβανία, και τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2024, σχετικά με τη διεύρυνση,

– έχοντας υπόψη την τελική έκθεση, της 23ης Σεπτεμβρίου 2024, της Αποστολής Παρακολούθησης Εκλογών του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ) σχετικά με τις προεδρικές εκλογές στη Βόρεια Μακεδονία, της 24ης Απριλίου 2024 και τις κοινοβουλευτικές εκλογές, της 8ης Μαΐου 2024,

– έχοντας υπόψη τη διαδικασία του Βερολίνου που δρομολογήθηκε στις 28 Αυγούστου 2014,

– έχοντας υπόψη τη συνθήκη φιλίας, καλής γειτονίας και συνεργασίας μεταξύ της Βουλγαρίας και της Βόρειας Μακεδονίας, η οποία υπεγράφη την 1η Αυγούστου 2017 και κυρώθηκε τον Ιανουάριο του 2018·

– έχοντας υπόψη την Τελική Συμφωνία για την Επίλυση των Διαφορών οι οποίες περιγράφονται στις Αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών 817 (1993) και 845 (1993), τη Λήξη της Ενδιάμεσης Συμφωνίας του 1995 και την Εδραίωση Στρατηγικής Εταιρικής Σχέσης μεταξύ Ελλάδας και Βόρειας Μακεδονίας, της 17ης Ιουνίου 2018, επίσης γνωστή ως Συμφωνία των Πρεσπών,

– έχοντας υπόψη το κοινό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο «Στόχοι και δείκτες για την πλαισίωση της εφαρμογής του σχεδίου δράσης για θέματα φύλου III (2021-25)» (SWD(2020)0284) που συνοδεύει την κοινή ανακοίνωση της Επιτροπής και του Ύπατου Εκπροσώπου της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, της 25ης Νοεμβρίου 2020, με τίτλο «Σχέδιο Δράσης της ΕΕ για την ισότητα των φύλων (GAP) III – Ένα φιλόδοξο όραμα για την ισότητα των φύλων και τη χειραφέτηση των γυναικών στην εξωτερική δράση της ΕΕ (JOIN(2020)0017), καθώς και το σχέδιο εφαρμογής σε επίπεδο χώρας (CLIP) για τη Βόρεια Μακεδονία,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ECRI), του 2023, σχετικά με τη Βόρεια Μακεδονία, η οποία εγκρίθηκε στις 29 Ιουνίου 2023 και δημοσιεύτηκε στις 20 Σεπτεμβρίου 2023,

– έχοντας υπόψη τη δήλωση και τις κοινές συστάσεις που εγκρίθηκαν κατά την 23η συνεδρίαση της Μικτής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής ΕΕ-Βόρειας Μακεδονίας, που πραγματοποιήθηκε στις 27 και 28 Φεβρουαρίου 2025 στα Σκόπια,

– έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του για τη Βόρεια Μακεδονία, και ιδίως το ψήφισμά του της 24ης Οκτωβρίου 2019 σχετικά με την έναρξη ενταξιακών διαπραγματεύσεων με τη Βόρεια Μακεδονία και την Αλβανία[1],

– έχοντας υπόψη το άρθρο 55 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων (A10-0118/2025),

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Βόρεια Μακεδονία έχει καθεστώς υποψήφιας χώρας για ένταξη στην ΕΕ από το 2005 και ολοκλήρωσε επιτυχώς τη διαδικασία ελέγχου τον Δεκέμβριο του 2023·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι προσδοκίες των πολιτών της Βόρειας Μακεδονίας να ενταχθούν στην ΕΕ έχουν οδηγήσει σε πρόοδο όσον αφορά τη δημοκρατία και τις κοινωνικοοικονομικές μεταρρυθμίσεις, ενώ η διαδικασία ένταξης στην ΕΕ εξακολουθεί δυστυχώς να αντιμετωπίζει καθυστερήσεις για διάφορους λόγους·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ έχει κινητοποιήσει περίπου 210 εκατομμύρια EUR σε δάνεια μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής από το 2020, με στόχο τη σταθεροποίηση της μακεδονικής οικονομίας, την παροχή βοήθειας για την ανάκαμψή της από την πανδημία της COVID-19 και την επιτάχυνση της μεταρρυθμιστικής προόδου της·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Βόρεια Μακεδονία είναι εταίρος και ευθυγραμμίζεται με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας της ΕΕ στην συντριπτική πλειονότητα των περιπτώσεων και έχει διαδραματίσει εποικοδομητικό ρόλο στην περιοχή· λαμβάνοντας υπόψη ότι η πρόσφατη αποχή της Βόρειας Μακεδονίας από το ψήφισμα ES-11/7 της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ, της 24ης Φεβρουαρίου 2025, σχετικά με την Ουκρανία και η συνυποστήριξή της σε εναλλακτικό ψήφισμα με επικεφαλής τις Ηνωμένες Πολιτείες καταδεικνύουν μια απροσδόκητη και λυπηρή αλλαγή στην ευθυγράμμιση της εξωτερικής της πολιτικής·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Βόρεια Μακεδονία συμμετέχει σε στρατιωτικές επιχειρήσεις διαχείρισης κρίσεων της ΕΕ, μεταξύ άλλων στην EUFOR Althea στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Συμβούλιο κατέληξε σε νέα συμπεράσματα τον Ιούλιο του 2022, τα οποία σημαίνουν ότι η Βόρεια Μακεδονία πρέπει να εγκρίνει τις εκκρεμείς συνταγματικές αλλαγές, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις τις, ώστε να μπορέσει να ολοκληρωθεί αμέσως η εναρκτήρια φάση των ενταξιακών διαπραγματεύσεων·

---

[1] ΕΕ C 202 της 28.5.2021, σ. 86.

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γεωπολιτικές αλλαγές, ο πόλεμος στην Ουκρανία, η παραπληροφόρηση και η εσφαλμένη πληροφόρηση έχουν ισχυρό αντίκτυπο σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, τόσο σε πολιτικό όσο και σε οικονομικό επίπεδο·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Βόρεια Μακεδονία εξακολουθεί να αποτελεί στόχο ξένων κακόβουλων επιχειρήσεων επιρροής, συμπεριλαμβανομένων προσπαθειών για κατάτμηση του κοινωνικού ιστού της χώρας και εργαλειοποίηση του αντιενωσιακού αισθήματος, ιδίως μέσω σκανδαλοθηρικών εφημερίδων και μέσων ενημέρωσης σερβικής γλώσσας, τα οποία λειτουργούν ως περιφερειακοί ενισχυτές των αφηγημάτων του Κρεμλίνου και ασκούν σημαντική επιρροή· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Βόρεια Μακεδονία απέλασε 13 Ρώσους διπλωμάτες μεταξύ 2018 και 2023 για δραστηριότητες που δεν συνάδουν με το διπλωματικό καθεστώς τους, γεγονός που υποδηλώνει τη συνεχιζόμενη παρουσία συγκεκαλυμμένων δικτύων επιρροής· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Κίνα επιδίωξε να επεκτείνει την επιρροή της μέσω του ελέγχου των πληροφοριών, της επενδυτικής διπλωματίας και των ρητρών εξαναγκασμού στις δανειακές συμβάσεις υποδομών·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αρχές της Βόρειας Μακεδονίας έχουν προτείνει λύσεις για συνταγματική αλλαγή που δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις των συμπερασμάτων του Συμβουλίου του Ιουλίου του 2022·

Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι αναμένεται από κάθε υπό ένταξη χώρα να σέβεται τις δημοκρατικές αξίες, το κράτος δικαίου και τα ανθρώπινα δικαιώματα και να συμμορφώνεται με το δίκαιο της ΕΕ·

ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Συμβούλιο δεν απέκλεισε κατηγορηματικά την έγκριση περαιτέρω νέων προϋποθέσεων για την έναρξη των ενταξιακών διαπραγματεύσεων·

1. επαναλαμβάνει την πλήρη υποστήριξή του στην συνεχή και διαρκή δέσμευση της Βόρειας Μακεδονίας να προσχωρήσει στην ΕΕ και στις αναγκαίες μετασχηματιστικές αλλαγές που απαιτούνται για την εκπλήρωση των κριτηρίων προσχώρησης· επαινεί τη δέσμευση της χώρας στην προσχώρηση στην ΕΕ και ενθαρρύνει τις συνεχείς προσπάθειες για την προώθηση μεταρρυθμίσεων ευθυγραμμισμένων με την ΕΕ, παρά τις προκλήσεις και τις οπισθοδρομήσεις που έχουν δοκιμάσει την υπομονή και την εμπιστοσύνη της μακεδονικής κοινωνίας·

2. υπογραμμίζει ότι η προσχώρηση στην ΕΕ παραμένει ζήτημα πολιτικής βούλησης για την εκπλήρωση των κριτηρίων και την υλοποίηση των ανειλημμένων δεσμεύσεων, όσον αφορά τόσο την πραγματοποίηση των απαραίτητων μεταρρυθμίσεων όσο και την έγκριση των απαραίτητων συνταγματικών τροποποιήσεων·

3. υπενθυμίζει την ανάγκη να διατηρηθεί η δυναμική και η αξιοπιστία της διαδικασίας προσχώρησης στην ΕΕ· σημειώνει ότι η Βόρεια

Μακεδονία εξακολουθεί να επιδεικνύει προσήλωση στην προσχώρηση στην ΕΕ και στην ευθυγράμμισή της με τις πολιτικές της ΕΕ· ζητεί την ταχεία πρόοδο των ενταξιακών διαπραγματεύσεων, επισημαίνοντας παράλληλα τη σημασία της έγκρισης των συνταγματικών τροποποιήσεων· ζητεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να επισημάνει δημοσίως και κατηγορηματικά ότι το Συμβούλιο προτίθεται να λάβει ταχέως και άνευ όρων τη θετική απόφαση να εισέλθει στην επόμενη φάση των ενταξιακών διαπραγματεύσεων με τη Βόρεια Μακεδονία μόλις εκπληρωθούν οι προϋποθέσεις των συμπερασμάτων του της 18ης Ιουλίου 2022· ενθαρρύνει όλα τα πολιτικά κόμματα στη Βόρεια Μακεδονία να συμμετάσχουν σε εποικοδομητικό διάλογο για την επίτευξη της αναγκαίας συναίνεσης σχετικά με την εν λόγω αναθεώρηση, οι οποίες θα ενισχύσουν τον πολυεθνοτικό χαρακτήρα της χώρας και θα επιταχύνουν την πρόοδό της προς την ένταξη στην ΕΕ· πιστεύει ότι η ενίσχυση των δεσμών μεταξύ των πολλαπλών εθνοτήτων είναι απαραίτητη για τη βελτίωση της κοινωνικής συνοχής και τη διασφάλιση αποτελεσματικότερης διακυβέρνησης· καλεί τα κράτη μέλη, το Συμβούλιο και την Επιτροπή να διασφαλίσουν την προβλεψιμότητα και την αξιοπιστία της διαδικασίας προσχώρησης, μεταξύ άλλων με σκοπό τη διατήρηση της λαϊκής στήριξης για την προσχώρηση στις χώρες της διεύρυνσης·

4. χαιρετίζει την επιτυχή ολοκλήρωση της διαδικασίας ελέγχου για τη Βόρεια Μακεδονία στο τέλος του 2023· ενθαρρύνει τη Βόρεια Μακεδονία να εγκρίνει τις συνταγματικές τροποποιήσεις που δεσμεύτηκε να πραγματοποιήσει και να εφαρμόσει η χώρα, όπως απαιτείται από το Συμβούλιο, προκειμένου να προχωρήσει η διαδικασία ενταξιακών διαπραγματεύσεων·

5. επαινεί τη δέσμευση του μακεδονικού λαού στην ένταξη στην ΕΕ και τη στήριξη που επιδεικνύει σε αυτό το εγχείρημα δύο δεκαετίες μετά την έναρξη της διαδικασίας· ζητεί από την Επιτροπή να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να βοηθήσει τις αρχές της Βόρειας Μακεδονίας να πραγματοποιήσουν τα αναγκαία βήματα πριν από την έναρξη της επόμενης διαπραγματευτικής φάσης, καθώς και κατά τη διάρκεια της διαπραγματευτικής διαδικασίας, να συμβάλουν στην υλοποίηση των προσδοκιών των πολιτών και της χώρας και να διερευνήσουν όλα τα μέτρα για τη σταδιακή ενσωμάτωση στις δομές της ΕΕ, αυξάνοντας έτσι την εμπιστοσύνη στην ΕΕ και τις δημοκρατικές αξίες της·

6. υπενθυμίζει ότι η διαδικασία προσχώρησης δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται για την επίλυση διμερών διαφορών, την παρεμπόδιση της αξιοκρατικής προόδου στην ευρωπαϊκή πορεία ή την παράβλεψη των ευρύτερων στρατηγικών συμφερόντων της Ένωσης, αλλά ότι οι διαφορές αυτές πρέπει να αντιμετωπίζονται μέσω ανοικτού διαλόγου και πραγματικής συνεργασίας· υπογραμμίζει ότι οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις θα πρέπει να ακολουθήσουν σαφή πορεία, με γνώμονα αντικειμενικά κριτήρια βασισμένα αποκλειστικά στην αξία και στην εκπλήρωση των

κριτηρίων ένταξης (κριτήρια της Κοπεγχάγης), τα οποία απαιτούν εις βάθος μεταρρυθμίσεις σε θεμελιώδεις τομείς, καθώς και την παρουσία σταθερών θεσμών που εγγυώνται τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τον σεβασμό και την προστασία των μειονοτήτων·

7. επαναβεβαιώνει ότι ο σεβασμός της γλωσσικής, πολιτιστικής και εθνικής ταυτότητας αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο της διαδικασίας προσχώρησης στην ΕΕ και ακρογωνιαίο λίθο των δημοκρατικών κοινωνιών ο οποίος θα επιβεβαιωθεί περαιτέρω με την προσχώρηση στην οικογένεια των ευρωπαϊκών εθνών·

8. επαναλαμβάνει τις εκκλήσεις του για ενίσχυση της ικανότητας ενεργειών της ΕΕ μέσω μιας μεταρρύθμισης της διαδικασίας λήψης αποφάσεών της, μεταξύ άλλων με την καθιέρωση ψηφοφορίας με ειδική πλειοψηφία σχετικά με τα ενδιάμεσα στάδια της διαδικασίας προσχώρησης, ιδίως κατά την έναρξη των διαπραγματεύσεων και το άνοιγμα και το κλείσιμο επιμέρους διαπραγματευτικών ομάδων και κεφαλαίων·

9. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη νέα διευκόλυνση μεταρρυθμίσεων και ανάπτυξης για τα Δυτικά Βαλκάνια, η οποία θα παράσχει 750 εκατομμύρια EUR σε επιχορηγήσεις και δάνεια στη Βόρεια Μακεδονία, όταν αυτή εκπληρώσει τους όρους που καθορίζονται στο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων που έχει καταρτίσει· χαιρετίζει, στο πλαίσιο αυτό, το εξαιρετικό και φιλόδοξο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων, το οποίο θέτει σαφείς, διαφανείς σκοπούς και στόχους και καλεί τις αρχές να επικεντρωθούν στην αυστηρή εφαρμογή του· υπογραμμίζει την ανάγκη εστίασης στην παροχή κινήτρων για μεταρρυθμίσεις και στην ενίσχυση της οικονομικής σταθερότητας, καθώς και στη δημόσια διοίκηση, τη διακυβέρνηση, το κράτος δικαίου και την καταπολέμηση της διαφθοράς, την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές και την πράσινη μετάβαση, την ψηφιοποίηση, τη συνδεσιμότητα και την ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου, με παράλληλη αντιμετώπιση των κοινωνικών προκλήσεων·

10. σημειώνει τη χρηματοδοτική στήριξη που λαμβάνει η Βόρεια Μακεδονία από μεμονωμένα κράτη μέλη και την καλή συνεργασία μεταξύ τους· προειδοποιεί, ωστόσο, για την ενίσχυση των συμμαχιών με ανελεύθερα καθεστώτα·

11. συγχαίρει τη Βόρεια Μακεδονία για τη συνεχιζόμενη προσήλωσή της στη διαδικασία ένταξης στην ΕΕ και εκφράζει τη λύπη του για τις καθυστερήσεις στη διαδικασία προσχώρησης· επιδοκιμάζει τη σταθερότητα και ενθαρρύνει τις προσπάθειες διασφάλισης των σχέσεων μεταξύ των εθνικοτήτων και την εφαρμογή της συμφωνίας-πλαισίου της Οχρίδας·

12. ενθαρρύνει τη Βόρεια Μακεδονία να επιτύχει απτά αποτελέσματα όσον αφορά τη συμμόρφωση με τις προσδοκίες της ΕΕ βάσει του

διαπραγματευτικού πλαισίου και των συμπερασμάτων του Συμβουλίου του Ιουλίου του 2022, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών συνταγματικών αλλαγών, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις της χώρας·

13. ζητεί από τη Βόρεια Μακεδονία να εντείνει τις προσπάθειες για την ενίσχυση του κράτους δικαίου και της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης, μεταξύ άλλων στους διορισμούς δικαστών και στη λειτουργία του δικαστικού συμβουλίου, για την καταπολέμηση της διαφθοράς, τη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησής της και τη βελτίωση της διαφάνειας και της συγκέντρωσης της ιδιοκτησίας των μέσων ενημέρωσης· ενθαρρύνει την περαιτέρω εφαρμογή συστημικών μέτρων για τη διασφάλιση της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας στη διακυβέρνηση·

14. εκφράζει τη βαθιά θλίψη και την εντυπωσιακή αλληλεγγύη του μετά την τραγική πυρκαγιά του νυχτερινού κέντρου στο Kočani που οδήγησε στον θάνατο περισσότερων από 50 νέων και στον τραυματισμό περισσότερων από 150 άλλων ατόμων και εκφράζει τα συλλυπητήριά του στα θύματα και τις οικογένειές τους· επαινεί την ταχεία χρήση του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της ΕΕ και τη βοήθεια που παρείχαν τα κράτη μέλη για τη διάσωση όσο το δυνατόν περισσότερων ανθρώπινων ζωών· συγχαίρει τις γειτονικές χώρες και τις χώρες της ΕΕ, ιδίως την Ελλάδα και τη Βουλγαρία, για την άμεση στήριξη και αλληλεγγύη που επέδειξαν και για την ιατρική περίθαλψη που παρείχαν στα θύματα·

Λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών

15. σημειώνει ότι, ενώ οι δημοκρατικοί θεσμοί στη Βόρεια Μακεδονία λειτουργούν ικανοποιητικά, η πολιτική πόλωση εξακολουθεί να αποτελεί σημαντικό εμπόδιο στις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις· καλεί τα πολιτικά κόμματα που εκπροσωπούνται στο Κοινοβούλιο της χώρας να συνεργαστούν για την επίτευξη συμφωνίας σχετικά με τις μεταρρυθμίσεις αυτές·

16. χαιρετίζει την έγκριση νέου εσωτερικού κανονισμού από τη Συνέλευση της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας (Sobranie), με τη διευκόλυνση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο πλαίσιο του διαλόγου Jean Monnet· τονίζει, ωστόσο, ότι η συνεχιζόμενη πολιτική πόλωση εξακολουθεί να καθυστερεί σημαντικές μεταρρυθμίσεις και διορισμούς· τονίζει ότι η διακομματική συνεργασία και το βελτιωμένο πολιτικό κλίμα παραμένουν ζωτικής σημασίας για την επιτάχυνση της εφαρμογής των μεταρρυθμίσεων που σχετίζονται με την ΕΕ και την ενίσχυση των δημοκρατικών θεσμών·

17. σημειώνει με ανησυχία ότι περίπου οι μισοί από τους νόμους που θεσπίστηκαν από τη Sobranie το 2023 εγκρίθηκαν μέσω συντομευμένων διαδικασιών· καλεί τη Sobranie να βελτιώσει τον νομοθετικό σχεδιασμό, τον συντονισμό και την ποιότητά της μέσω

κατάλληλων διαδικασιών διαβούλευσης και κοινοβουλευτικής εποπτείας, ιδίως λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα του διαλόγου Jean Monnet, και να αποφύγει ταχείες διαδικασίες·

18. τονίζει ότι, ενώ οι βουλευτικές και προεδρικές εκλογές του 2024 ήταν ανταγωνιστικές και δημοκρατικές και έχουν γίνει τροποποιήσεις στον εκλογικό κώδικα, απαιτείται ακόμα συνολική εκλογική μεταρρύθμιση· ζητεί μετ' επιτάσεως την εφαρμογή των εκκρεμών συστάσεων του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΑΣΕ και της Επιτροπής της Βενετίας μέσω μιας χωρίς αποκλεισμούς αναθεώρησης του εκλογικού κώδικα, υπογραμμίζοντας παράλληλα τη σημασία της απομόνωσης των μελλοντικών εκλογικών διαδικασιών από κακόβουλες εξωτερικές παρεμβάσεις και χειραγώγηση των πληροφοριών, μεταξύ άλλων μέσω της έγκρισης ισχυρών κανόνων για την κυβερνοασφάλεια και τη διαφάνεια των διαδικτυακών εκστρατειών·

19. ζητεί να βελτιωθεί η ρύθμιση της χρηματοδότησης των πολιτικών κομμάτων και των εκστρατειών, συμπεριλαμβανομένων μέτρων για την ενίσχυση της διαφάνειας όσον αφορά τα κονδύλια και τις δαπάνες των πολιτικών κομμάτων· ζητεί την αναθεώρηση των κανόνων για την κρατική διαφήμιση στα εμπορικά μέσα ενημέρωσης και την επί πληρωμή πολιτική διαφήμιση· τονίζει την ανάγκη για λειτουργικούς μηχανισμούς εποπτείας για τη διασφάλιση της ακεραιότητας στη χρηματοδότηση των κομμάτων και για ισότιμη και επαρκή πρόσβαση των πολιτικών κομμάτων και των ανεξάρτητων υποψηφίων στα μέσα ενημέρωσης·

20. ζητεί τον συνεχή εκσυγχρονισμό μιας αξιοκρατικής δημόσιας διοίκησης, την αντιμετώπιση των συστημικών προκλήσεων της πολιτικοποίησης, την ενίσχυση διαφανών διαδικασιών πρόσληψης, και τη μεταρρύθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης με σκοπό την παροχή καλύτερων κοινωνικών υπηρεσιών για τους πολίτες και την εκπόνηση προσαρμοσμένων τοπικών και περιφερειακών στρατηγικών ανάπτυξης· ζητεί από τις αρχές να εντείνουν τις προσπάθειές τους και να εγκρίνουν και να εφαρμόσουν την αναγκαία νομοθεσία με σκοπό τη βελτίωση της εμπιστοσύνης του κοινού στη διοίκηση και την προώθηση μιας ανθεκτικής και ικανής δημόσιας υπηρεσίας που θα μπορεί να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στις σύγχρονες προκλήσεις και να εξυπηρετεί τις ανάγκες της κοινότητας· επαινεί τη στρατηγική για τη δημόσια διοίκηση 2023-2030 και το σχετικό σχέδιο δράσης για την περίοδο 2023-2026 που εγκρίθηκε τον Ιούλιο του 2023· αναγνωρίζει ότι καλύπτουν όλους τους σχετικούς τομείς μεταρρυθμίσεων και καθορίζουν μια σαφή βάση, γενικούς και ειδικούς στόχους, προσδιορίζοντας έτσι κρίσιμες προκλήσεις πολιτικής· εκφράζει, ωστόσο, τη λύπη του για το γεγονός ότι ο βαθμός εφαρμογής τους παραμένει χαμηλός·

21. ζητεί να ληφθούν περαιτέρω μέτρα για τη διασφάλιση της συστημικής λογοδοσίας των δημόσιων οργανισμών μέσω ουσιαστικών και δημόσιων διαβουλεύσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη, μεταξύ άλλων όσον αφορά την εφαρμογή του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων, και για την παροχή αναπληροφόρησης από τις διεξαχθείσες διαβουλεύσεις· επαινεί τη θέσπιση νόμου για τις γενικές διοικητικές διαδικασίες που προβλέπει απλούστευση, αλλά συνιστά ένθερμα να εφαρμόζεται συστηματικά σε ολόκληρη τη διοίκηση·

22. καλεί τις αρχές της Βόρειας Μακεδονίας να απόσχουν από αδιαφανείς, πολιτικοποιημένες απολύσεις και διορισμούς σε θέσεις σε ανεξάρτητα όργανα και οργανισμούς, καθώς και να διασφαλίσουν ότι τα θεσμικά όργανα χρηματοδοτούνται επαρκώς και ότι οι αποφάσεις και οι συστάσεις εφαρμόζονται με συνέπεια· σημειώνει με λύπη τη συνεχιζόμενη έλλειψη προόδου όσον αφορά την ενίσχυση του Γραφείου του Διαμεσολαβητή·

Μέσα ενημέρωσης και κοινωνία των πολιτών

23. χαιρετίζει τη σταθερή πρόοδο της Βόρειας Μακεδονίας όσον αφορά τη διασφάλιση της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης· υπενθυμίζει, ωστόσο, την ανάγκη για συνεχείς μεταρρυθμίσεις που θα διασφαλίσουν ένα ανεξάρτητο και ανθεκτικό τοπίο μέσων ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένης της μεταρρύθμισης του νομικού πλαισίου που διέπει τα διαδικτυακά και μη διαδικτυακά μέσα ενημέρωσης, ώστε να ευθυγραμμιστεί πλήρως με τον ευρωπαϊκό κανονισμό για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης[1], αντιμετωπίζοντας τις επίμονες προκλήσεις όσον αφορά τη διαφάνεια του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των μέσων ενημέρωσης, τη δημοσιοποίηση ψηφιακών μέσων και τη συγκέντρωση των μέσων ενημέρωσης· υπογραμμίζει την ανάγκη μιας μεταρρύθμισης των μέσων ενημέρωσης που δίνει προτεραιότητα σε μέτρα κατά της συγκέντρωσης για τη διασφάλιση της δημοσιογραφικής ακεραιότητας· τονίζει την επείγουσα ανάγκη να αντιμετωπιστεί η κακόβουλη ξένη επιρροή στο τοπίο των μέσων ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένης της παραπληροφόρησης που διαδίδεται από παράγοντες που συνδέονται με τη Ρωσία και την Κίνα·

24. καλεί τις αρχές να εγκρίνουν ένα νομικό πλαίσιο που θα προστατεύει αποτελεσματικά τους δημοσιογράφους, τους υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τους περιβαλλοντικούς ακτιβιστές και άλλους συμφεροντούχους από

---

[1] Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1083 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 2024, σχετικά με τη θέσπιση κοινού πλαισίου για τις υπηρεσίες μέσων ενημέρωσης στην εσωτερική αγορά και την τροποποίηση της οδηγίας 2010/13/ΕΕ, (ευρωπαϊκός κανονισμός για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης) (ΕΕ L, 2024/1083, 17.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj).

στρατηγικές αγωγές προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού (SLAPP) και να εφαρμόσουν τις διατάξεις της οδηγίας της ΕΕ κατά των SLAPP[1]·

25. ζητεί από τις αρχές να διασφαλίσουν πλήρη διαφάνεια και απρόσκοπτη πρόσβαση των πολιτών σε πληροφορίες·

26. σημειώνει με ανησυχία την επαναφορά της κρατικής διαφήμισης στα εμπορικά μέσα ενημέρωσης στη Βόρεια Μακεδονία· τονίζει τον αυξημένο κίνδυνο αυτού του μέτρου να ανοίξει η αγορά των μέσων ενημέρωσης σε διαταραχές και αδικαιολόγητες πολιτικές επιρροές, θέτοντας έτσι σε κίνδυνο την ανεξαρτησία και την πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης· επαναλαμβάνει τις εκκλήσεις του για ολοκληρωμένη μεταρρύθμιση των κανόνων που διέπουν την κρατική χρηματοδότηση και τη διαφήμιση των πολιτικών κομμάτων στα μέσα ενημέρωσης, επισημαίνοντας την έλλειψη διαφάνειας, τη συνεχιζόμενη κατάχρηση κρατικών κονδυλίων για πολιτική διαφήμιση και τον συνεχιζόμενο κίνδυνο υπονόμευσης της ανεξαρτησίας των μέσων ενημέρωσης μέσω αδιαφανών μηχανισμών χρηματοδότησης· ζητεί μετ’ επιτάσεως οι μεταρρυθμίσεις αυτές να εγκριθούν και να εφαρμοστούν πριν από τις τοπικές εκλογές που έχουν προγραμματιστεί για το φθινόπωρο του 2025·

27. υπογραμμίζει την ανάγκη ενίσχυσης της ανεξαρτησίας και των ικανοτήτων της ρυθμιστικής αρχής των μέσων ενημέρωσης, του δημόσιου ραδιοτηλεοπτικού φορέα και της ρυθμιστικής αρχής για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες·

28. ενθαρρύνει τη δράση για την ενίσχυση της συντακτικής και οικονομικής ανεξαρτησίας, της αμεροληψίας και του επαγγελματισμού των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων και των ρυθμιστικών αρχών των μέσων ενημέρωσης, επισημαίνοντας παράλληλα τη συνεχιζόμενη καθυστέρηση στον διορισμό βασικών εποπτικών οργάνων και την ανάγκη για ολοκληρωμένες προσπάθειες εκσυγχρονισμού· ζητεί αυστηρότερους κανόνες διαφάνειας και ιδιοκτησίας για την αποκάλυψη συγκεκαλυμμένης επιρροής, συμπεριλαμβανομένου του περιεχομένου μέσων ενημέρωσης χρηματοδοτούμενων από το εξωτερικό, και τη θέσπιση μηχανισμών για τον εντοπισμό και την εξάρθρωση συντονισμένων ξένων δικτύων παραπληροφόρησης·

29. σημειώνει ότι ορισμένες κινεζικές διπλωματικές οντότητες έχουν χρηματοδοτήσει πληρωμένο περιεχόμενο και άρθρα γνώμης σε μακεδονικά μέσα ενημέρωσης χωρίς σαφή επισήμανση· υπενθυμίζει

---

1 Οδηγία (ΕΕ) 2024/1069 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 2024, για την προστασία των προσώπων που προβαίνουν σε ενέργειες συμμετοχής του κοινού από προδήλως αβάσιμες αγωγές ή καταχρηστικές δικαστικές διαδικασίες («στρατηγικές αγωγές προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού») (ΕΕ L, 2024/1069, 16.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1069/oj).

ότι, σύμφωνα με ανάλυση του 2023, παράγοντες που συνδέονται με το ρωσικό κράτος είχαν χρησιμοποιήσει σερβικά εικονικά μέσα για τη διάδοση αφηγημάτων εχθρικών προς το ΝΑΤΟ, προκειμένου να ισχυριστούν ότι η ΕΕ πιέζει τη Βόρεια Μακεδονία να «εγκαταλείψει την ταυτότητά της»·

30. εκφράζει ανησυχία σχετικά με τις συνεχιζόμενες απειλές και επιθέσεις κατά ανεξάρτητων δημοσιογράφων και επαγγελματιών των μέσων ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένης της μισογυνιστικής διαδικτυακής παρενόχλησης κατά γυναικών δημοσιογράφων, συχνά εναντίον όσων διερευνούν το κράτος δικαίου, τη διαφθορά και τη δικαιοσύνη· εκφράζει την ικανοποίησή του για τον διορισμό ειδικού εισαγγελέα για την παρακολούθηση αυτών των επιθέσεων κατά δημοσιογράφων και την επίβλεψη της δημιουργίας μηχανισμών αναφοράς κυβερνοεκφοβισμού· ζητεί να ληφθούν ισχυρότερα μέτρα για την προστασία των επαγγελματιών των μέσων ενημέρωσης από σωματικές και μη σωματικές απειλές, παρενόχληση και ακατάλληλη χρήση γλώσσας από δημόσια πρόσωπα·

31. ενθαρρύνει τη Βόρεια Μακεδονία να συνεχίσει τις προσπάθειες για την καταπολέμηση της ρητορικής μίσους σε όλες τις μορφές της και τη στόχευση όλων των ομάδων, να προλάβει και να διερευνήσει διεξοδικά όλες τις περιπτώσεις ρητορικής μίσους, εγκλημάτων μίσους και εκφοβισμού, να διώκει συστηματικά τις σχετικές επιθέσεις, με σκοπό την επίτευξη καταδικαστικών αποφάσεων και τη διασφάλιση της ασφάλειας και της προστασίας των στόχων τους, όπως οι δημοσιογράφοι, τα άτομα που ανήκουν σε μειονότητες, κοινότητες όπως οι Βούλγαροι και άλλες ευάλωτες ομάδες·

32. εκφράζει την ανησυχία του για την αύξηση της ρητορικής μίσους και των αυξανόμενων απειλών από την παραπληροφόρηση στα διαδικτυακά μέσα ενημέρωσης, για την οποία ο εθνικός οργανισμός για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών και οπτικοακουστικών μέσων δεν διαθέτει ρυθμιστική εξουσία· ζητεί να ενισχυθούν τα μέτρα για τη στήριξη της ερευνητικής δημοσιογραφίας, των ικανοτήτων επαλήθευσης των γεγονότων και της παιδείας στα μέσα επικοινωνίας, καθώς και για τη βελτίωση του νομικού πλαισίου και των ικανοτήτων όλων των θεσμικών υπηρεσιών προκειμένου να καταπολεμηθεί η ρητορική μίσους, η παραπληροφόρηση και οι εξωτερικές παρεμβάσεις· εκφράζει την ανησυχία του για τις εκτεταμένες εκστρατείες παραπληροφόρησης που θέτουν υπό αμφισβήτηση τις δημοκρατικές αξίες και τον στόχο της χώρας για ένταξη στην ΕΕ· ζητεί, στο πλαίσιο αυτό, τη στήριξη των θεσμικών οργάνων της ΕΕ για να βοηθήσει τη χώρα να μετριάσει αυτές τις κακόβουλες επιπτώσεις· εκφράζει την ικανοποίησή του για τις πρωτοβουλίες της κοινωνίας των πολιτών που προωθούν την επαλήθευση των γεγονότων στα μέσα ενημέρωσης, τον ψηφιακό γραμματισμό στα σχολεία και την καταπολέμηση της διάδοσης ρητορικής μίσους και σημειώνει ότι σχεδόν το 50 % των πολιτών της Βόρειας Μακεδονίας έχουν υιοθετήσει ψευδή αφηγήματα σχετικά με τα διεθνή γεγονότα, ιδίως όσον αφορά τον πόλεμο στην

Ουκρανία, υπογραμμίζοντας την επείγουσα ανάγκη ενίσχυσης της ανθεκτικότητας της κοινωνίας έναντι της κακόβουλης χειραγώγησης των πληροφοριών·

33. υπογραμμίζει ότι η κοινωνία των πολιτών είναι ζωτικής σημασίας για την προώθηση της δημοκρατίας και του πλουραλισμού, καθώς και για την προώθηση της χρηστής διακυβέρνησης και της κοινωνικής προόδου· εκφράζει την ικανοποίησή του για τη δυναμική και εποικοδομητική κοινωνία των πολιτών της χώρας, η οποία διαδραματίζει πολύ καίριο και θετικό ρόλο στη μεταρρυθμιστική διαδικασία και υπενθυμίζει ότι απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για τη διασφάλιση έγκαιρης και ουσιαστικής διαβούλευση χωρίς αποκλεισμούς και διαφάνειας, καθώς και επίσημων μηχανισμών συνεργασίας· χαιρετίζει, στο πλαίσιο αυτό, την πρόσφατη έναρξη της διαδικασίας για την επανασύσταση του Συμβουλίου συνεργασίας μεταξύ της κυβέρνησης και του τομέα της κοινωνίας των πολιτών και ζητεί ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ της κυβέρνησης και της κοινωνίας των πολιτών, ιδίως όσον αφορά τον μετριασμό των επιπτώσεων στην κοινωνία των πολιτών του πρόσφατου «παγώματος» των κεφαλαίων του Οργανισμού Διεθνούς Ανάπτυξης των ΗΠΑ (USAID)· σημειώνει ότι, ενώ οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών λειτουργούν σε ένα συνολικό ευνοϊκό περιβάλλον, πρέπει να εφαρμόζονται νομικά και δημοσιονομικά πλαίσια για να διασφαλιστεί ότι η δημόσια χρηματοδότησή τους αυξάνεται, καθώς και ότι οι μηχανισμοί δημόσιας χρηματοδότησής τους είναι διαφανείς· εκφράζει την ανησυχία του για τις αναφορές για αύξηση των εχθρικών δηλώσεων προς την κοινωνία των πολιτών και ενθαρρύνει το Υπουργείο Εσωτερικών να συνεργαστεί με τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών με σκοπό να αναπτύξει ένα πρωτόκολλο ασφάλειας για τους υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ώστε να διασφαλιστεί η προστασία τους από απειλές από μη κρατικούς φορείς· ζητεί μετ’ επιτάσεως να ενισχυθεί περαιτέρω ο ρόλος της κοινωνίας των πολιτών διασφαλίζοντας ότι θα συνεχίσει να συμμετέχει στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και με τη διαβούλευση με την Επιτροπή της Βενετίας πριν από τη θέσπιση μελλοντικής νομοθεσίας που σχετίζεται με τις μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ)·

Θεμελιώδη δικαιώματα

34. συγχαίρει τη Βόρεια Μακεδονία για την κύρωση των περισσότερων διεθνών πράξεων για τα ανθρώπινα δικαιώματα· εκφράζει, ωστόσο, την ανησυχία του για το επίπεδο εφαρμογής, την έλλειψη προόδου όσον αφορά την ισότητα των φύλων, την αύξηση των κινημάτων κατά της ισότητας των φύλων και την αύξηση της επιρροής τους, η οποία επηρεάζει αρνητικά τις νομοθετικές διαδικασίες και τις διαδικασίες χάραξης πολιτικής· ζητεί από την κυβέρνηση να εφαρμόσει πλήρως τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης· καλεί την κυβέρνηση να εγκρίνει τον νέο νόμο για την ισότητα των φύλων με σκοπό την ενίσχυση των επίσημων κυβερνητικών δομών που έχουν σχεδιαστεί για την προώθηση της ισότητας των φύλων και τη

βελτίωση του καθεστώτος και των δικαιωμάτων των γυναικών σε όλα τα επίπεδα, καθώς και τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής της στρατηγικής για την ισότητα των φύλων και του εθνικού σχεδίου δράσης, ιδίως διασφαλίζοντας επαρκή χρηματοδότηση, βελτιώνοντας τον διοργανικό συντονισμό και ευθυγραμμίζοντας τις εθνικές πολιτικές με το κεκτημένο της ΕΕ·

35. ζητεί από τις αρχές να διασφαλίσουν την πλήρη και αποτελεσματική εφαρμογή του υφιστάμενου νομικού πλαισίου για την προστασία των θυμάτων έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας, διαθέτοντας επαρκείς δημοσιονομικούς πόρους για την πρόληψη και βελτιώνοντας την πρόσβαση σε υπηρεσίες υποστήριξης, μηχανισμούς προστασίας και την επιβολή των νομικά κατοχυρωμένων κοινωνικών και οικονομικών δικαιωμάτων των επιζώντων· σημειώνει, στο πλαίσιο αυτό, την έγκριση, το 2023, του νόμου για την καταβολή χρηματικής αποζημίωσης στα θύματα βίαιων εγκλημάτων, ο οποίος ενσωματώνει τα πρότυπα της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης για την παροχή καλύτερης προστασίας στα θύματα έμφυλης βίας· ζητεί, επιπλέον, από τις αρχές να ενισχύσουν τις προσπάθειές τους για τη μείωση και τον μετριασμό της έμφυλης και της εξ οικείων βίας, και να αυξήσουν την ικανότητα στέγασης και το προσωπικό, καθώς και τον αριθμό καλά καταρτισμένων και ευαισθητοποιημένων ως προς τη διάσταση του φύλου υπαλλήλων επιβολής του νόμου, δικαστών, ιατρικού προσωπικού και κοινωνικών λειτουργών·

36. σημειώνει με ανησυχία τη δεινή κατάσταση των νέων γυναικών στις φυλακές, συμπεριλαμβανομένων των νεαρών κοριτσιών ηλικίας 14 έως 16 ετών, οι οποίες στερούνται εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης και συχνά λαμβάνουν υπερβολικά φάρμακα, με ανεπαρκή υγειονομική περίθαλψη· ζητεί από τις αρχές της Βόρειας Μακεδονίας να λάβουν επείγοντα μέτρα για να βελτιώσουν τις συνθήκες κράτησης όλων των κρατουμένων, να μειώσουν τη διαφθορά και να σταματήσουν την απάνθρωπη μεταχείριση, και να ενισχύσουν την επιτήρηση και την επανένταξη των πρώην κρατουμένων στην κοινωνία·

37. ζητεί από τη Βόρεια Μακεδονία να εφαρμόσει πλήρως τις συστάσεις για την αποτελεσματική αντιμετώπιση αυτών των παραβιάσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων που έχουν εντοπιστεί και που διατυπώνονται στην έκθεση της ECRI του 2023 για τη Βόρεια Μακεδονία·

38. εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι οι σχέσεις μεταξύ των εθνοτήτων παραμένουν σταθερές και η συμφωνία-πλαίσιο της Οχρίδας συνεχίζει να εφαρμόζεται. επαινεί τις προσπάθειες της Βόρειας Μακεδονίας για την ενίσχυση της προστασίας των δικαιωμάτων των μειονοτήτων, ενθαρρύνοντας παράλληλα την περαιτέρω χρηματοδοτική στήριξη· ζητεί επαρκή χρηματοδότηση και στελέχωση των θεσμών που προστατεύουν τα δικαιώματα των μη πλειοψηφικών κοινοτήτων· καλεί τους πολιτικούς εκπροσώπους των

μειονοτικών κοινοτήτων να αποφύγουν την προώθηση διχαστικών εθνοτικών αφηγημάτων που απηχούν πολιτικές που προκάλεσαν βαθιά δεινά και πολέμους στο πρόσφατο παρελθόν της περιοχής· ζητεί από τη Βόρεια Μακεδονία να εφαρμόσει πλήρως τις συστάσεις της συμβουλευτικής επιτροπής για τη σύμβαση-πλαίσιο για την προστασία των εθνικών μειονοτήτων όσον αφορά τη στρατηγική «Μία κοινωνία για όλους και διαπολιτισμικότητα»· καλεί τη Βόρεια Μακεδονία να παράσχει επαρκή χρηματοδότηση και προσωπικό στον οργανισμό υλοποίησης γλωσσικής πολιτικής και στον οργανισμό για την πραγμάτωση των δικαιωμάτων των κοινοτήτων· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η Βόρεια Μακεδονία δεν επικύρωσε τον Ευρωπαϊκό Χάρτη για τις περιφερειακές ή μειονοτικές γλώσσες· αναμένει την έκδοση οριστικής απόφασης επί του προσβαλλόμενου νόμου για τη χρήση των γλωσσών, η οποία μπορεί να έχει αντίκτυπο στις διεθνοτικές σχέσεις·

39. εκφράζει την ικανοποίησή του για την πρόοδο που έχει επιτύχει η χώρα ως προς την ευθυγράμμιση του νομοθετικού και θεσμικού της πλαισίου για τα δικαιώματα του παιδιού με το κεκτημένο της ΕΕ και τα διεθνή πρότυπα για τα ανθρώπινα δικαιώματα· σημειώνει την πρόοδο στην εφαρμογή της στρατηγικής για την αποϊδρυματοποίηση και εκφράζει την ικανοποίησή του για την επιτυχή μετεγκατάσταση παιδιών από ιδρύματα σε ανάδοχες οικογένειες ή σε μικρές ομαδικές κατοικίες· σημειώνει, ωστόσο, με ανησυχία τα συνεχιζόμενα περιστατικά παιδικής βίας και διακρίσεων, μεταξύ άλλων εις βάρος παιδιών Ρομά· καλεί, ως εκ τούτου, τη χώρα να συστήσει εθνικό φορέα αρμόδιο για τον συντονισμό όλων των πολιτικών που σχετίζονται με την εφαρμογή της Σύμβασης του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού και των Προαιρετικών Πρωτοκόλλων της·

40. ενθαρρύνει τη Βόρεια Μακεδονία να λάβει ουσιαστικά μέτρα για την αναγνώριση και την ενσωμάτωση των εθνικών μειονοτήτων και κοινοτήτων στο σύνταγμά της, την προώθηση της συμμετοχικότητας, την προστασία της διαφορετικότητας, την καταπολέμηση των διακρίσεων και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής σύμφωνα με τις ευρωπαϊκές αξίες και τις δημοκρατικές αρχές· καλεί τη Βόρεια Μακεδονία να εγγυηθεί πλήρως ίσα δικαιώματα και ίσες ευκαιρίες για όλες τις εθνοτικές κοινότητες στη χώρα·

41. σημειώνει ότι τα άτομα με αναπηρία εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν σημαντικά εμπόδια, καθώς η νομοθεσία της χώρας εξακολουθεί να μην ευθυγραμμίζεται με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία· χαιρετίζει την εθνική στρατηγική για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία για την περίοδο 2023-2030 και ζητεί μετ’ επιτάσεως την ορθή εφαρμογή της, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη διασφάλιση επαρκούς αριθμού εκπαιδευτικών βοηθών, προκειμένου να συμπεριληφθούν αποτελεσματικά και ομαλά τα παιδιά με αναπηρία στην εκπαιδευτική διαδικασία·

42. εκφράζει την ικανοποίησή του για την πρώτη δικαστική απόφαση σχετικά με τη ρητορική μίσους κατά της κοινότητας ΛΟΑΤΚΙ+, αλλά ζητεί επιτακτικά τη συστηματική δίωξη όλων των περιπτώσεων ρητορικής μίσους, εγκλημάτων μίσους και εκφοβισμού, καθώς και την προσθήκη της ρητορικής μίσους στον ποινικό κώδικα και την τήρηση επαρκών στατιστικών στοιχείων από τους αρμόδιους κρατικούς θεσμούς σχετικά με τις περιπτώσεις ρητορικής μίσους και εγκλημάτων μίσους·

43. σημειώνει με ανησυχία την εκτεταμένη ρητορική μίσους στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ιδίως εναντίον των Ρομά, των ΛΟΑΤΚΙ+ και άλλων περιθωριοποιημένων ομάδων· ζητεί από όλους τους πολιτικούς παράγοντες να τροποποιήσουν τον νόμο για το ληξιαρχείο και να διασφαλίσουν την ταχεία και απρόσκοπτη νομική αναγνώριση του φύλου με βάση την αυτοδιάθεση, να προασπίσουν τα ανθρώπινα δικαιώματα, να διασφαλίσουν την αξιοπρέπεια και να καθιερώσουν μια σαφή και προσβάσιμη νομική διαδικασία σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα· συνιστά ο νέος νόμος για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση να διατηρεί σαφή προστασία κατά των διακρίσεων που βασίζονται στο φύλο, τον γενετήσιο προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου, διασφαλίζοντας την ευθυγράμμιση με τις εθνικές και διεθνείς δεσμεύσεις· ενθαρρύνει τη Συνέλευση της Βόρειας Μακεδονίας να συστήσει άμεσα (εκ νέου) ενεργό διακοινοβουλευτική ομάδα ΛΟΑΤΚΙ+ για τη στήριξη και την προώθηση των δικαιωμάτων των ΛΟΑΤΚΙ+·

44. καλεί τη Βόρεια Μακεδονία να ενισχύσει τη διαχείριση της μετανάστευσης, να βελτιώσει την ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ και να αντιμετωπίσει τις επίμονες προκλήσεις στον χειρισμό της νόμιμης και της παράτυπης μετανάστευσης προασπίζοντας παράλληλα τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα· χαιρετίζει την ενισχυμένη συνεργασία για τη διαχείριση των συνόρων και την ενίσχυση της ικανότητας της χώρας να διαχειρίζεται τις μεταναστευτικές ροές και να καταπολεμά την παράνομη διακίνηση μεταναστών, την εμπορία ανθρώπων και άλλες μορφές οργανωμένου εγκλήματος· ενθαρρύνει τη συνεχή ανάπτυξη των διαδικασιών ασύλου και των πολιτικών ένταξης και τη βελτίωση των συνθηκών υποδοχής, σε ευθυγράμμιση με τα πλαίσια της ΕΕ για τη μετανάστευση· τονίζει τη σημασία της περιφερειακής συνεργασίας για τη διαχείριση της μετανάστευσης και ζητεί περαιτέρω στήριξη από την ΕΕ όσον αφορά τους πόρους, την τεχνική βοήθεια και την ανάπτυξη ικανοτήτων με σκοπό την αποτελεσματική αντιμετώπιση των μεταναστευτικών προκλήσεων·

45. καλεί τη Βόρεια Μακεδονία να εντείνει τις προσπάθειές της για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, ιδίως με την περαιτέρω ευθυγράμμιση του ποινικού κώδικα με το κεκτημένο της ΕΕ και τη νομοθεσία της για τα ναρκωτικά·

Κράτος δικαίου

46. σημειώνει με σοβαρή ανησυχία ότι το ιστορικό επιδόσεων της χώρας στην καταπολέμηση της διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένης της διαφθοράς σε υψηλό επίπεδο, έχει επιδεινωθεί, όπως τεκμηριώνεται επίσης στην πτώση της στον δείκτη αντίληψης της διαφθοράς της Transparency International, ιδίως λόγω των τροποποιήσεων του ποινικού κώδικα που έχουν αποδυναμώσει το νομικό πλαίσιο, με αποτέλεσμα τον τερματισμό πολλών εν εξελίξει υποθέσεων· επαναλαμβάνει ότι η πτώση αυτή υπογραμμίζει την επείγουσα ανάγκη για ολοκληρωμένες μεταρρυθμίσεις· ζητεί μετ' επιτάσεως την ενίσχυση του πλαισίου για την καταπολέμηση της διαφθοράς και τη διασφάλιση αποτελεσματικής λογοδοσίας, ιδίως σε υποθέσεις διαφθοράς υψηλού επιπέδου, μέσω κατάλληλης έρευνας, δίωξης και καταδικαστικών αποφάσεων· ζητεί να αναθεωρηθούν οι πρόσφατες τροποποιήσεις του ποινικού κώδικα σε σχέση με τα πρότυπα επιβολής ποινών και τις προθεσμίες παραγραφής, ώστε να διασφαλιστεί ότι δεν θα επηρεαστεί αρνητικά η δίωξη της διαφθοράς, ιδίως περίπλοκων και υψηλού επιπέδου υποθέσεων·

47. υπενθυμίζει ότι απαιτούνται επαρκείς οικονομικοί και ανθρώπινοι πόροι για την εξασφάλιση αποτελεσματικής και συνεκτικής εφαρμογής των μηχανισμών αποτροπής, πρόληψης, εντοπισμού, έρευνας και επιβολής κυρώσεων για δημόσιους λειτουργούς με τη λήψη ευρέων μέτρων που καλύπτουν τις συγκρούσεις συμφερόντων, τις ομάδες συμφερόντων, τους κώδικες δεοντολογίας και την προστασία των καταγγελλόντων δυσλειτουργίες·

48. σημειώνει ότι το αντιληπτό επίπεδο εμπιστοσύνης στο δικαστικό σώμα παραμένει πολύ χαμηλό και ότι απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για την πρόληψη της αθέμιτης επιρροής και του εκφοβισμού· υπογραμμίζει την έλλειψη προόδου όσον αφορά την εφαρμογή των στρατηγικών του 2020 για τη διαχείριση των ανθρώπινων πόρων στα δικαστήρια και στην εισαγγελία· ζητεί μετ' επιτάσεως να αντιμετωπιστεί η κρίσιμη έλλειψη δικαστών και εισαγγελέων που επηρεάζει την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα της δικαιοσύνης· ζητεί να ενισχυθεί η ανεξαρτησία και η διαφάνεια των δικαστικών οργάνων και να διατεθούν τα αναγκαία κονδύλια για την αποτελεσματική λειτουργία τους·

49. ζητεί την ενίσχυση του Δικαστικού Συμβουλίου και του Συμβουλίου Εισαγγελέων και τη διάθεση των απαραίτητων κονδυλίων, διασφαλίζοντας παράλληλα την ανεξαρτησία τους· καλεί μετ' επιτάσεως τους πολιτικούς παράγοντες να παύσουν να παρεμβαίνουν στους δικαστικούς θεσμούς·

50. σημειώνει με ανησυχία την έλλειψη προόδου όσον αφορά την πρόληψη και την καταπολέμηση της διαφθοράς και ότι οι χρηματοοικονομικές έρευνες παραμένουν προβληματικές· υπογραμμίζει τον τρόπο με τον οποίο η διαφθορά εξακολουθεί να επηρεάζει σοβαρά κρίσιμους τομείς πολιτικής· ζητεί να ενισχυθεί σημαντικά η επιχειρησιακή ικανότητα και η συνεργασία των

οργανισμών που είναι αρμόδιοι για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και του οικονομικού εγκλήματος, μεταξύ άλλων με την εξασφάλιση των απαραίτητων χρηματικών πόρων· ενθαρρύνει τη χώρα να βελτιώσει την καταπολέμηση του οργανωμένου και οικονομικού εγκλήματος και του κυβερνοεγκλήματος μέσω μιας ενισχυμένης εταιρικής σχέσης με την Ευρωπόλ, το Ευρωπαϊκό Κέντρο για το Κυβερνοέγκλημα και τη Eurojust· καλεί τη Βόρεια Μακεδονία να εντείνει τις προσπάθειές της για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες·

51. ζητεί να ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα για την αποτελεσματική καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος· ζητεί από τις αρχές να βελτιώσουν τον συντονισμό μέσω του Εθνικού Κέντρου Συντονισμού για την Καταπολέμηση του Οργανωμένου Εγκλήματος, καθώς και να διαθέσουν τα αναγκαία κονδύλια και προσωπικό στο γραφείο της βασικής εισαγγελικής αρχής για το οργανωμένο έγκλημα και τη διαφθορά· υπογραμμίζει την ανάγκη να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή και πόροι στην αποκάλυψη συστημάτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες·

52. σημειώνει με ανησυχία τη μερική ευθυγράμμιση της Βόρειας Μακεδονίας με το κεκτημένο της ΕΕ στον τομέα της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος· επαναλαμβάνει την έκκλησή του για περαιτέρω ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ και για συστηματικές χρηματοοικονομικές έρευνες, γεγονός που ενισχύει τη δέσμευση, τη δήμευση, τη διαχείριση και τη διάθεση παρανόμως αποκτηθέντων περιουσιακών στοιχείων·

53. ζητεί να διεξαχθεί διεξοδική και διαφανής έρευνα σχετικά με την πυρκαγιά στο νυχτερινό κέντρο στο Kočani στις 16 Μαρτίου 2025, να προσαχθούν στη δικαιοσύνη οι υπεύθυνοι, καθώς και να επικαιροποιηθεί και να εφαρμοστεί διεξοδικά η νομοθεσία για την πρόληψη παρόμοιων τραγωδιών και τη διασφάλιση καλύτερης δημόσιας ασφάλειας και κανονιστικής συμμόρφωσης για την προστασία των πολιτών·

54. ζητεί να ενισχυθεί η ταχεία εφαρμογή των εν εξελίξει μεταρρυθμίσεων στους τομείς της ασφάλειας και των πληροφοριών και η ανεξαρτησία των υπηρεσιών ασφάλειας και πληροφοριών μέσω της δημιουργίας κατάλληλων ρυθμιστικών πλαισίων, ενισχύοντας ταυτόχρονα τους μηχανισμούς δημοκρατικού ελέγχου· σημειώνει με ανησυχία ότι η Εθνική Υπηρεσία Ασφάλειας εξακολουθεί να βρίσκεται στις εγκαταστάσεις του Υπουργείου Εσωτερικών, θέτοντας υπό αμφισβήτηση το καθεστώς της ως ανεξάρτητου φορέα κρατικής διοίκησης·

55. επαινεί την ισχυρή αποφασιστικότητα της Βόρειας Μακεδονίας να αντιμετωπίσει τις υβριδικές απειλές· χαιρετίζει την πρωτοβουλία της κυβέρνησης να δημιουργήσει ένα εθνικό στρατηγικό πλαίσιο για την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης, καθώς και την έγκριση

της εθνικής στρατηγικής για την κυβερνοασφάλεια 2025-2028· ζητεί να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες για την οικοδόμηση ανθεκτικότητας έναντι των εξωτερικών παρεμβάσεων και της χειραγώγησης των πληροφοριών· υπογραμμίζει την ανάγκη να καταβληθούν προσπάθειες για μια εθνική στρατηγική για την οικοδόμηση ανθεκτικότητας έναντι της παραπληροφόρησης ως απειλής για την ασφάλεια του κράτους, μεταξύ άλλων μέσω ενισχυμένων μέτρων κυβερνοασφάλειας και στρατηγικής επικοινωνίας, καθώς και εκπαίδευσης και γραμματισμού στα μέσα επικοινωνίας· ζητεί την πλήρη θέση σε λειτουργία των μηχανισμών της ΕΕ, όπως το σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης, για τον εντοπισμό κακόβουλων ξένων επιρροών σε πραγματικό χρόνο κατά τη διάρκεια βασικών δημοκρατικών διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένων των εκλογών·

56. εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για το γεγονός ότι η Βόρεια Μακεδονία και άλλες υποψήφιες προς ένταξη στην ΕΕ χώρες των Δυτικών Βαλκανίων πλήττονται ιδιαιτέρως σοβαρά από εξωτερικές παρεμβάσεις και εκστρατείες παραπληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένων υβριδικών απειλών, στρατηγικής διαφθοράς, αδιαφανών χρηματοοικονομικών ροών και πρακτικών εξαναγκαστικών επενδύσεων, προερχόμενες από τη Ρωσία και την Κίνα· εκφράζει την ανησυχία του για τον ρόλο των κυβερνήσεων της Ουγγαρίας και της Σερβίας στην προώθηση των γεωπολιτικών στόχων της Κίνας και της Ρωσίας· σημειώνει, στο πλαίσιο αυτό, τον κίνδυνο εξάρτησης από την Κίνα λόγω ασύμμετρων δανειακών συμβάσεων, καθώς και το πρόσφατο δάνειο από την ουγγρική τράπεζα Eximbank, το οποίο φαίνεται να προέρχεται από την Κίνα·

Κοινωνικο-οικονομικές μεταρρυθμίσεις

57. συνιστά στη Βόρεια Μακεδονία να συνεχίσει να λαμβάνει μέτρα για τη βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος και των επιχειρηματικών υποδομών, την ενίσχυση της εκπαίδευσης και των ψηφιακών υποδομών και την ενίσχυση των συστημάτων κοινωνικής προστασίας και της σύνδεσής τους με πρωτοβουλίες απασχόλησης· εκφράζει την ικανοποίησή του για προσθήκη μεταρρυθμίσεων που σχετίζονται με το ανθρώπινο κεφάλαιο στο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων του αναπτυξιακού σχεδίου και καλεί τη Βόρεια Μακεδονία να καταβάλει επαρκείς προσπάθειες για την εφαρμογή των εν λόγω μεταρρυθμίσεων για την επίτευξη βιώσιμων αποτελεσμάτων όσον αφορά την ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου για τα παιδιά και τους νέους, ως θεμέλιο των ανθεκτικών κοινωνιών και της βιώσιμης ανάπτυξης·

58. εκφράζει την ικανοποίησή του για την έγκριση του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων και του πολυετούς προγράμματος εργασίας στο πλαίσιο της διευκόλυνσης μεταρρυθμίσεων και ανάπτυξης για τη Βόρεια Μακεδονία, η οποία θα παρέχει στήριξη στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, θα μειώσει τη γραφειοκρατία και θα ψηφιοποιήσει το δημόσιο σύστημα, και εκφράζει την ικανοποίησή

του για τα μέτρα που προβλέπονται στο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων όσον αφορά την ανάπτυξη ψηφιακών υποδομών και τον νέο νόμο για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, ευθυγραμμίζοντας την εθνική νομοθεσία με το σχετικό κεκτημένο της ΕΕ και συμβαδίζοντας με την ψηφιακή μετάβαση παγκοσμίως·

59. ενθαρρύνει την εφαρμογή στρατηγικών ενεργοποίησης της αγοράς εργασίας για τους νέους, τους μακροχρόνια ανέργους και τα άτομα χαμηλής ειδίκευσης, καθώς και για τις γυναίκες, τα άτομα με αναπηρία και τους Ρομά, και ζητεί τα μέτρα αυτά να αξιολογούνται δεόντως· λαμβάνει υπό σημείωση τη μακροπρόθεσμη βελτίωση των ποσοστών ανεργίας, σημειώνει, ωστόσο, ότι αυτό πρέπει να συνοδεύεται από αύξηση των πραγματικών μισθών, βελτίωση των συνθηκών εργασίας και προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων, συμπεριλαμβανομένων των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων· ζητεί την πλήρη εφαρμογή του νόμου για την ειρηνική επίλυση των εργατικών διαφορών·

60. ενθαρρύνει τη Βόρεια Μακεδονία να προωθήσει τον ψηφιακό μετασχηματισμό της, ιδίως όσον αφορά τη βελτίωση των ψηφιακών δεξιοτήτων όλων των πολιτών και με την παροχή επιγραμμικής πρόσβασης σε δημόσιες υπηρεσίες· αναγνωρίζει τις δημογραφικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Βόρεια Μακεδονία, συμπεριλαμβανομένης της μείωσης του πληθυσμού, της μετανάστευσης νέων επαγγελματιών και της γήρανσης του εργατικού δυναμικού, και υπογραμμίζει την ανάγκη να αντιμετωπιστεί η διαρροή εγκεφάλων, ιδίως στον ιατρικό, τεχνολογικό και εκπαιδευτικό τομέα· ζητεί την εφαρμογή στοχευμένων πολιτικών για την αντιστροφή της διαρροής εγκεφάλων, την ενίσχυση φιλικών προς την οικογένεια κοινωνικών πολιτικών και την ενθάρρυνση της παλιννόστησης· ενθαρρύνει τη συνεργασία με την ΕΕ για στρατηγικές δημογραφικής ανθεκτικότητας, συμπεριλαμβανομένων των κινήτρων για την αγορά εργασίας, της στεγαστικής στήριξης για νέες οικογένειες και των επενδύσεων στην εκπαίδευση και την ανάπτυξη δεξιοτήτων, ώστε να ευθυγραμμιστούν με τις μελλοντικές ανάγκες της αγοράς εργασίας· ζητεί να αυξηθεί η στήριξη της καινοτομίας και της ανταγωνιστικότητας·

61. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη θετική επίδραση των εγγυήσεων για τη νεολαία στη μείωση της ανεργίας των νέων· καλεί τη Βόρεια Μακεδονία να εντείνει τις προσπάθειές της για τη μείωση του ποσοστού ανεργίας των νέων ηλικίας από 15 έως 24 ετών, το οποίο παραμένει υψηλό στο 29,3 %· υπογραμμίζει την ανάγκη να αντιμετωπιστούν οι κοινωνικές προκλήσεις, να διασφαλιστούν ποιοτικές πολιτικές απασχόλησης, να προωθηθεί η ανοδική κοινωνική συνοχή και η σύγκλιση προς τα πρότυπα της ΕΕ και να υποστηριχθεί η πρόοδος όσον αφορά τις αρχές του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων·

62. εκφράζει την ικανοποίησή του για τις προσπάθειες τροποποίησης του εργατικού δικαίου· ζητεί την πλήρη ευθυγράμμιση του νόμου για τις εργασιακές σχέσεις με τις οδηγίες της ΕΕ για την αποτελεσματική διασφάλιση του δικαιώματος ίσης αμοιβής για όμοια εργασία, τη διασφάλιση της μισθολογικής διαφάνειας και την ενίσχυση της προστασίας από τις διακρίσεις λόγω εγκυμοσύνης και μητρότητας· επιμένει στην ανάγκη να ενισχυθούν οι αρμοδιότητες και οι ικανότητες της κρατικής υπηρεσίας επιθεώρηση εργασίας για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής προστασίας των δικαιωμάτων των εργαζομένων, συμπεριλαμβανομένων διασφαλίσεων κατά των εργασιακών διακρίσεων·

63. συγχαίρει τη Βόρεια Μακεδονία για την ένταξή της στον Ενιαίο Χώρο Πληρωμών σε Ευρώ (SEPA), αναγνωρίζοντας ότι αυτό αποτελεί σημαντικό βήμα προς τη βαθύτερη χρηματοπιστωτική ενοποίηση με την ευρωπαϊκή αγορά και τη διευκόλυνση ταχύτερων και αποτελεσματικότερων διασυνοριακών συναλλαγών· ζητεί από τη Βόρεια Μακεδονία να εισαγάγει διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για την ενίσχυση της οικονομίας και τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του χρέους της χώρας·

64. επικροτεί τις εκκλήσεις για ταχεία ενσωμάτωση όλων των Δυτικών Βαλκανίων στην ψηφιακή ενιαία αγορά της ΕΕ το ταχύτερο δυνατό, το οποίο θα ωφελήσει σημαντικά τη δημιουργία ενός ψηφιακά ασφαλούς περιβάλλοντος·

65. ζητεί από τις αρχές να εφαρμόσουν πλήρως τις υφιστάμενες νομικές διατάξεις για τη διασφάλιση της πρόσβασης σε υπηρεσίες πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης, με ιδιαίτερη έμφαση στη σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία των γυναικών, των μητέρων και των παιδιών, και να εξαλείψουν τα εμπόδια που σχετίζονται με τη γεωγραφία, τα οικονομικά ή άλλα προβλήματα· ζητεί τη λήψη στοχευμένων μέτρων για τη στήριξη ευάλωτων ομάδων γυναικών όσον αφορά την πρόσβαση σε υγειονομική περίθαλψη, συμπεριλαμβανομένων των γυναικών Ρομά, των γυναικών σε αγροτικές περιοχές και όσων ζουν σε συνθήκες φτώχειας·

66. εκφράζει την ικανοποίησή του για την πρόοδο που έχει σημειωθεί στην εφαρμογή της στρατηγικής για την ένταξη των Ρομά 2022-2030· εκφράζει, ωστόσο, τη λύπη του για το γεγονός ότι η στρατηγική στερείται σαφούς προσέγγισης όσον αφορά τη συμμετοχή, την ενδυνάμωση και την ανάπτυξη ικανοτήτων· καλεί τις αρχές να εφαρμόσουν τα αντίστοιχα σχέδια δράσης, διασφαλίζοντας την κατάλληλη παρακολούθηση και την ουσιαστική και διαφανή συμμετοχή των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, ιδίως από την κοινότητα των Ρομά·

Περιβάλλον, βιοποικιλότητα, ενέργεια και μεταφορές

67. χαιρετίζει την έγκριση του νόμου για την ενέργεια το 2025 και υπογραμμίζει τη σημασία του για τη διασφάλιση ασφαλούς,

προστατευμένου και υψηλής ποιότητας ενεργειακού εφοδιασμού, καθώς και για τη δημιουργία ενός αποδοτικού, ανταγωνιστικού και οικονομικά βιώσιμου ενεργειακού τομέα· ενθαρρύνει τις αρχές να συνεχίσουν αυτή τη φιλόδοξη πορεία και υπενθυμίζει ότι απαιτούνται επιπλέον προσπάθειες για την πλήρη επίτευξη των στόχων για την ενεργειακή απόδοση, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την ασφάλεια του εφοδιασμού και τη μείωση των εκπομπών· ζητεί από τις αρχές της χώρας να ευθυγραμμίσουν τη νομοθεσία τους για το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή με το κεκτημένο της ΕΕ και να διασφαλίσουν την επιβολή της· σημειώνει με ανησυχία την έλλειψη προόδου όσον αφορά τη δράση για το κλίμα και την εκκρεμούσα έγκριση βασικής νομοθεσίας· τονίζει την ανάγκη ενσωμάτωσης της ισότητας των φύλων και της κοινωνικής ένταξης στον σχεδιασμό της δράσης για το κλίμα, ώστε να ζητείται ενεργά η γνώμη των γυναικών, των νοικοκυριών χαμηλού εισοδήματος και των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων και να επωφελούνται ισότιμα από τη μετάβαση·

68. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη συνεχιζόμενη χρηματοδοτική και τεχνική στήριξη της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων στη Βόρεια Μακεδονία, συμπεριλαμβανομένων στρατηγικών έργων υποδομής, όπως τα Rail Corridors (σιδηροδρομικοί άξονες) VIII και X, η μονάδα επεξεργασίας υγρών αποβλήτων των Σκοπίων και η ενίσχυση των δημοτικών υποδομών ύδρευσης· ζητεί μια δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς μετάβαση που προστατεύει τους κοινωνικά ευάλωτους με την κινητοποίηση δημόσιας και ιδιωτικής χρηματοδότησης για την πράσινη μετάβαση, την πλήρη αξιοποίηση ειδικών μηχανισμών χρηματοδότησης και τη μόχλευση ενωσιακής και διεθνούς στήριξης· τονίζει την ανάγκη να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της έλλειψης εξειδικευμένου προσωπικού και της ανεπαρκούς θεσμικής και διοικητικής ικανότητας, το οποίο υπονομεύει τον ποιοτικό έλεγχο και την επαρκή απόδοση των εκτιμήσεων περιβαλλοντικών επιπτώσεων·

69. σημειώνει με ανησυχία ότι η ποιότητα του αέρα και των υδάτων, καθώς και η διαχείριση των υγρών αποβλήτων, εξακολουθούν να αποτελούν ιδιαίτερα προβληματικά ζητήματα για τη χώρα· καλεί την κεντρική κυβέρνηση και τις τοπικές αρχές να εντείνουν τις προσπάθειές τους για τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα και τη μείωση της δυνητικά θανατηφόρου ρύπανσης· υπενθυμίζει ότι η κατάσταση είναι ιδιαίτερα ανησυχητική στα Σκόπια, τα οποία αποτελούν σταθερά μία από τις πλέον μολυσμένες πόλεις στην Ευρώπη·

70. αναγνωρίζει το μεγάλο δυναμικό της Βόρειας Μακεδονίας ως περιφερειακού κόμβου όσον αφορά τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· ζητεί από τη Βόρεια Μακεδονία να ευθυγραμμίσει πλήρως την εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων με το κεκτημένο της ΕΕ, με ιδιαίτερη έμφαση στο παράγωγο δίκαιο που αφορά μικρά υδροηλεκτρικά έργα·

71. τονίζει την επείγουσα ανάγκη να δοθεί προτεραιότητα στην προστασία του περιβάλλοντος· καλεί επιτακτικά τις αρχές να εγκρίνουν την αναγκαία νομοθεσία να εντείνουν τα μέτρα για τη βιοποικιλότητα, το νερό, τον αέρα, τις δράσεις για το κλίμα και τα περιφερειακά σχέδια διαχείρισης των αποβλήτων, μεταξύ άλλων μέσω ολοκληρωμένων εκτιμήσεων επιπτώσεων, αυστηρής δίωξης του περιβαλλοντικού εγκλήματος και κατάλληλης δημόσιας διαβούλευσης, που επιτρέπει την ουσιαστική και διαφανή συμμετοχή των τοπικών κοινοτήτων, των ΜΚΟ και των επιστημονικών ιδρυμάτων·

72. καλεί τη Βόρεια Μακεδονία να θεσπίσει νομική προστασία για τις περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως τόποι του δικτύου Emerald βάσει της σύμβασης για τη διατήρηση της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος της Ευρώπης (σύμβαση της Βέρνης), ώστε να προστατεύονται από περιβαλλοντικά επιβλαβή έργα· ενθαρρύνει τη χώρα να επεκτείνει τις προστατευόμενες περιοχές της, ώστε να επιτύχει τους στόχους που θέτει το παγκόσμιο πλαίσιο για τη βιοποικιλότητα Κουνμίνγκ-Μόντρεαλ· επαναλαμβάνει την επείγουσα ανάγκη να εγκριθεί ο νόμος για την επανακήρυξη του Mavrovo ως εθνικού πάρκου, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέχιση και η ολοκλήρωση των απαραίτητων προσπαθειών διατήρησής του· ενθαρρύνει τη Βόρεια Μακεδονία να συμπεριλάβει τη Jablanica στον κατάλογο των προστατευόμενων περιοχών της, διασφαλίζοντας έτσι τη διατήρηση οικοτόπων ζωτικής σημασίας για την επιβίωση των ειδών·

73. ενθαρρύνει τις αρχές της Βόρειας Μακεδονίας να εφαρμόσουν αυστηρότερες στρατηγικές προστασίας και διαχείρισης για τους οικοτόπους των ειδών που απειλούνται με εξαφάνιση, καθώς και για τα ίδια τα είδη, ιδίως για τον βαλκανικό λύγκα, συμπεριλαμβανομένης της αυστηρής επιβολής νόμων κατά των εγκλημάτων εις βάρος άγριων ειδών, ιδίως της παράνομης θανάτωσης και λαθροθηρίας, για τη διαφύλαξη της βιοποικιλότητας·

74. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη συνεχιζόμενη συνεργασία της Βόρειας Μακεδονίας με το Κόσοβο και την Αλβανία όσον αφορά το διασυνοριακό εθνικό πάρκο της οροσειράς Σαρ· ενθαρρύνει τη Βόρεια Μακεδονία να εντείνει και να επιταχύνει τις προσπάθειες συνεργασίας με τις γειτονικές της χώρες για τον καθορισμό διασυνοριακών προστατευόμενων περιοχών και την κατάρτιση συνεκτικών διασυνοριακών σχεδίων διαχείρισης·

75. τονίζει την ανάγκη αντιμετώπισης των οικονομικών προκλήσεων που αντιμετωπίζουν τα εθνικά πάρκα για τη βελτίωση διαφόρων πτυχών, συμπεριλαμβανομένων των ανθρώπινων πόρων και της συνολικής διαχείρισης, με στόχο την ενίσχυση του ρόλου τους στη διατήρηση της βιοποικιλότητας, την παροχή ευκαιριών αναψυχής και τη στήριξη των τοπικών οικονομιών·

76. εκφράζει την ικανοποίησή του για την πρόοδο που έχει σημειωθεί στην κατασκευή των αξόνων VIII και X (Corridors VIII και X) του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών (ΔΕΔ-Μ) και επαινεί την ολοκλήρωση του αυτοκινητοδρόμου Kriva Palanka–Dlabochica–Stracin· ζητεί, ωστόσο, από τις αρχές της Βόρειας Μακεδονίας να εντείνουν τις προσπάθειές τους ώστε να δοθεί προτεραιότητα στις βιώσιμες μεταφορές και να αναβαθμιστούν τα έργα υποδομών ενέργειας στην κατεύθυνση της ένταξης στα ευρωπαϊκά δίκτυα και της περιφερειακής συνδεσιμότητας, καθώς και να αντιμετωπίσουν τις επίμονες καθυστερήσεις στην ανάπτυξη υποδομών ζωτικής σημασίας, μεταξύ άλλων μέσω διμερών διαπραγματεύσεων· καλεί την Επιτροπή να συνδράμει στις προσπάθειες αυτές όπου χρειάζεται·

77. ζητεί να καταβληθούν πρόσθετες προσπάθειες για την επιτάχυνση της προόδου σε όλα τα τμήματα προτεραιότητας του κεντρικού δικτύου, τόσο του σιδηροδρομικού όσο και του οδικού, μεταξύ άλλων μέσω της αύξησης του αριθμού των σημείων διέλευσης των συνόρων όπου αυτό είναι δυνατό· σημειώνει τη στρατηγική σημασία του άξονα VIII για τη γεωστρατηγική αυτονομία της ΕΕ και του ΝΑΤΟ ο οποίος χρησιμεύει ως βασική διαδρομή της εφοδιαστικής κατά μήκος της νότιας πτέρυγας του ΝΑΤΟ·

Περιφερειακή συνεργασία και εξωτερική πολιτική

78. χαιρετίζει την πολύτιμη και σημαντική συμβολή της Βόρειας Μακεδονίας στην περιφερειακή συνεργασία και σταθερότητα μέσω της συμμετοχής της σε περιφερειακές οικονομικές και διπλωματικές πρωτοβουλίες, όπως η διαδικασία του Βερολίνου, το σχέδιο ανάπτυξης για τα Δυτικά Βαλκάνια και η εφαρμογή των συμφωνιών για την κοινή περιφερειακή αγορά, υπογραμμίζοντας τη σημασία της συμμετοχικότητάς της·

79. επαινεί τη δέσμευση της χώρας στην ανάπτυξη σχέσεων καλής γειτονίας και αναγνωρίζει τον ρόλο της ως προτύπου για την ειρηνική επίλυση διμερών διαφορών μέσω του διαλόγου και της αμοιβαίας κατανόησης· τονίζει, στο πλαίσιο αυτό, τη σημασία της πλήρους εφαρμογής των διμερών συμφωνιών με απτά αποτελέσματα καλή τη πίστει από όλες τις πλευρές, συμπεριλαμβανομένης της συμφωνίας των Πρεσπών με την Ελλάδα και της συνθήκης φιλίας, καλής γειτονίας και συνεργασίας με τη Βουλγαρία· ζητεί συνεχή δέσμευση για διάλογο και συνεργασία με τις γειτονικές χώρες για την ενίσχυση της της περιφερειακής σταθερότητας και την προώθηση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης· ζητεί την περαιτέρω προώθηση των διαπροσωπικών επαφών σε ολόκληρη τη Νοτιοανατολική Ευρώπη·

80. εκφράζει ανησυχία για το λεγόμενο σχέδιο Serbian world (σερβικός κόσμος) και για το γεγονός ότι ορισμένοι εκπρόσωποι της κυβέρνησης της Βόρειας Μακεδονίας υποστηρίζουν ανοιχτά και προωθούν αυτήν την έννοια· καταδικάζει τη συμμετοχή σε

συνεδριάσεις που επιχειρούν να δημιουργήσουν σφαίρα επιρροής που υπονομεύει την κυριαρχία άλλων χωρών και τη σταθερότητα της περιοχής·

81. υπενθυμίζει την ανάγκη να ανοίξουν τα αρχεία της γιουγκοσλαβικής μυστικής υπηρεσίας (UDBA και KOS), τα οποία τηρούνται τόσο στη Βόρεια Μακεδονία όσο και στη Σερβία· τονίζει την ανάγκη να ανοίξουν τα αρχεία αυτά σε ολόκληρη την περιοχή ώστε να αντιμετωπιστεί με διαφανή τρόπο το ολοκληρωτικό παρελθόν, με σκοπό την ενίσχυση της δημοκρατίας, της λογοδοσίας και των θεσμών στα Δυτικά Βαλκάνια·

82. χαιρετίζει τη συνεχιζόμενη προσήλωση της Βόρειας Μακεδονίας στην ευρωατλαντική ασφάλεια· επαινεί τον ενεργό ρόλο της Βόρειας Μακεδονίας στον ΟΑΣΕ, ιδίως την προεδρία του ΟΑΣΕ το 2023 σε ένα σύνθετο γεωπολιτικό περιβάλλον, και τις σημαντικές συνεισφορές σε αποστολές διαχείρισης κρίσεων και στρατιωτικές επιχειρήσεις της ΕΕ· επαινεί την ευθυγράμμιση της χώρας με την εξωτερική πολιτική, την πολιτική ασφάλειας και άμυνας της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της σαφούς αντίδρασής της στον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας στην Ουκρανία μέσω της ευθυγράμμισης με τα περιοριστικά μέτρα της ΕΕ κατά της Ρωσίας και της Λευκορωσίας και της παροχής στήριξης στην Ουκρανία· εκφράζει την ικανοποίησή του για την υπογραφή εταιρικής σχέσης στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας με την ΕΕ το 2024·

83. εκφράζει, ωστόσο, τη λύπη του για το γεγονός ότι η Βόρεια Μακεδονία ήταν η μόνη χώρα των Δυτικών Βαλκανίων που απείχε από το ευρωπαϊκό ψήφισμα για την Ουκρανία στη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ τον Φεβρουάριο του 2025 και, αντ’ αυτού, συνυποστήριξε το ψήφισμα των ΗΠΑ, μαζί με χώρες όπως η Γεωργία και η Ουγγαρία, γεγονός που αποτελεί αρνητικό μήνυμα όσον αφορά την ευθυγράμμιση της Βόρειας Μακεδονίας με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας της ΕΕ και με τη συλλογική ευρωπαϊκή δέσμευση για την προάσπιση της ειρήνης, του διεθνούς δικαίου και των δημοκρατικών αρχών·

84. αναγνωρίζει τη συμμετοχή της Βόρειας Μακεδονίας στο ΝΑΤΟ ως σημαντική γεωστρατηγική συμβολή στην περιφερειακή ασφάλεια και την ευρωατλαντική σταθερότητα, μεταξύ άλλων μέσω της ενεργού συμμετοχής της χώρας σε αποστολές και επιχειρήσεις του ΝΑΤΟ και του στρατηγικού της ρόλου στην προώθηση της ειρήνης και της συνεργασίας στα Δυτικά Βαλκάνια, καθώς και μέσω του συνεχιζόμενου εκσυγχρονισμού των ενόπλων δυνάμεών της και των μεταρρυθμίσεων στους τομείς της διαχείρισης κρίσεων, των υποδομών ζωτικής σημασίας και της κυβερνοάμυνας· επισημαίνει το γεγονός ότι η συμμετοχή στο ΝΑΤΟ ενισχύει τις αμυντικές δυνατότητες της Βόρειας Μακεδονίας, ενισχύει τον συντονισμό της ασφάλειας με τους συμμάχους της ΕΕ και του ΝΑΤΟ και λειτουργεί αποτρεπτικά έναντι των εξωτερικών προσπαθειών αποσταθεροποίησης· ενθαρρύνει τη Βόρεια Μακεδονία να εμβαθύνει

τη συνεργασία με την ΕΕ και το ΝΑΤΟ για την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών, μεταξύ άλλων μέσω του συντονισμού της κυβερνοασφάλειας, της από κοινού παρακολούθησης της παραπληροφόρησης και της οικοδόμησης ανθεκτικότητας και να συνεχίσει τις προσπάθειές της για την αποτροπή εξωτερικών προσπαθειών αποσταθεροποίησης· ενθαρρύνει τη Βόρεια Μακεδονία να συνεχίσει τις επενδύσεις στον εκσυγχρονισμό της άμυνας και την ευθυγράμμιση με τις στρατηγικές προτεραιότητες του ΝΑΤΟ με σκοπό την περαιτέρω εδραίωση του ρόλου του ως αξιόπιστου εταίρου στον τομέα της ασφάλειας·

85. επικροτεί τη συμφωνία που επιτεύχθηκε στη σύνοδο κορυφής ΕΕ-Δυτικών Βαλκανίων στα Τίρανα σχετικά με τη μείωση του κόστους περιαγωγής· καλεί, στο πλαίσιο αυτό, τις αρχές, τους ιδιωτικούς φορείς και όλους τους ενδιαφερόμενους να διευκολύνουν την επίτευξη των συμφωνηθέντων στόχων για την ουσιαστική μείωση του κόστους περιαγωγής για δεδομένα μεταξύ των Δυτικών Βαλκανίων και της ΕΕ και για περαιτέρω μειώσεις που θα οδηγήσουν σε τιμές παρόμοιες με τις εγχώριες τιμές έως το 2027· επικροτεί την έναρξη ισχύος της πρώτης φάσης εφαρμογής του χάρτη πορείας για την περιαγωγή μεταξύ των Δυτικών Βαλκανίων και της ΕΕ·

o

o o

86. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, το Συμβούλιο, την Επιτροπή, την Αντιπρόεδρο της Επιτροπής/Ύπατη Εκπρόσωπος της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, τις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών, καθώς και στην πρόεδρο, την κυβέρνηση και το κοινοβούλιο της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας.